

Rytoj –
Tėvo diena

„Mano dukra – mano gyvenimas“

Apie Tomą Macpaną pirmiausia mums papasakojo Marijampolės darželio-daugiafunkcio centro „Žiburėlis“ darbuotojos. „Ypatingas tėtis, pasiaukojantis, draugiškas ir labai mylintis savo šeimą...“ – vardijo pedagogės. Aštuonerių metų dukrai Tajai tėvelis – pats svarbiausias žmogus, nes tokius prioritetus jiems sudėliojo gyvenimas. Mamos vaidmuo taip pat ne ką mažesnis, tačiau Tėvo dienos proga Tomas nusipelnė ne tik sveikinimų, bet ir pagarbos, nuoširdaus žavėjimosi jo stiprybe.

Nuo gimimo judėjimo negalia turinti Taja vežimėlyje praleidžia didžiąją dienos dalį. Labai miela, mandagi mergaitė noriai pasakoja, kaip sekasi mokykloje, kas labiausiai patinka, kokias knygeles mėgsta skaityti. Smalsi, besišypsanti, kartais ir paišdykaujanti, ji, kaip ir bet kuris kitas vaikas, yra verta visų gražiausių vaikystės teikiamų malonumų. Taja kol kas dar per maža suprasti, kodėl gyvenimas siunčia vienokius ar kitokius išbandymus, tačiau tėtis su mama nuo pat jos gimimo stojo į nelygią kovą su likimu.

Dukros gimimo labai laukęs vyras pasakoja, kad prieš aštuonerius metus jie su žmona Diana gyveno kaip ir daugelis kitų: dirbo, kūrė ateities planus, rūpinosi vienas kitu, tėvais... Atėjus į šį pasaulį Tajai, nuo pirmos akimirkos viskas pasikeitė, pradžioje atrodė, kad žemė slysta iš po kojų. Reikėjo ne tik susitaikyti ir surasti savyje stiprybės išgirdus diagnozę, bet ir radikaliai keisti kasdienius darbus. Dukrai nuolat

reikėjo pagalbos, todėl šeimoje ir buvo nuspręsta, kad fiziškai tai geriau atliks tėtis. Pakelti, panešti, aprenkti, paguldyti, lydėti į ligonines, sanatorijas, mankštinti, atlikti įvairiausias procedūras... Tačiau tai tik žodžiai, kuriais nusakoma Tomo dienotvarkė. Visa kita – meilė ir pasiaukojimas – neišmatuojami ir neturintys nei pradžios, nei pabaigos.

Kad ir koks dramatiškas būtų šios šeimos gyvenimas, stebina tėčio energija ir optimizmas. Tiesa, pastarojo rezervai labai minimalūs.

Nors Lietuvoje yra labai gerų specialistų ir pažangios aparatūros, jų situacijoje medicina kol kas yra bejėgė. Tajai jau atlikta keletas operacijų. Mergaitės sveikata domėjosi, konsultavo ir užsienio medikai. Tėtis pasakoja, kad jam teko išmokti ne tik daugybę medicininių terminų, bet ir diagnozes išsiversti į lietuvių kalbą. Jis pats atlieka kai kurias procedūras, kad tik dukra galėtų kiek galima ma-



Tajai tėvelis – pats svarbiausias žmogus.

žiau jausti gyvenimo vežimėlyje nepatogumus.

Tomas negaili gražių žodžių darželio-daugiafunkcio centro „Žiburėlis“ darbuotojoms, kurios šeimai labai padeda. Ši mokyimo įstaiga pritaikyta neįgaliesiems vaikams, Taja čia lankė ir darželį, o dabar ji – jau antrokė. Tačiau mokytis jiems labai daug tenka ir namuose. Dukrai pagalbos kartais prireikia neįkandant daugybės ar kitokių matematikos gudrybių. Pernai besigydamas sanatorijoje jiems iškilio neišskumų atliekant tikybos pratybų užduotis. Teko skambinti mokytojais ir konsultuotis. Tėtis didžiuojasi savo mergaite, nes ji labai kantri, kiek tik gali, stengiasi būti savarankiška. Taja puikiai deklamuoja, o ką jau kalbėti apie tai, kad sėdėdama vežimėlyje moka... pašokti valsą.

Jai labai patinka būti mokykloje, dalyvauti klasės valandėlėse, kuriose, be kitų svarbių dalykų, dar mokosi atskirti ir tikrus draugus nuo netikrų. Paklausta, koks draugas yra tikras, mergaitė labai aiškiai pasako: „Tas, kuris padeda nelaimėje...“ Paskui vardija savo tikrų draugų vardus: Ieva, Ignas, Martynas...

Taja ateityje labai norėtų būti mokytoja. Tikriausiai jau dabar ji turi šios profesijos pavyzdžių, todėl, gyvenant svajone, spindi mergaitės akys, o fizinė negalia

jai atrodo tarsi bereikšmis nesusi-pratimas.

Lietuvoje yra susikūrusios įvairios organizacijos, vienijančios specialiųjų poreikių vaikus auginančias šeimas. Kai kurių veikloje Tomo ir Dianos šeima taip pat dalyvauja, turi panašaus likimo draugų. Gražiai bendrauja ir su Vilkaviškio vyskupijos „Caritas“ organizacija, kuri iš akcijos „Gerumas mus vienija“ surinktų aukų jiems skyrė pinigų įsigyti Tajai labai reikalingų, tačiau Ligonijų kasų nekompensuojamų vaistų. Antrą Velykų dieną visi dalyvavo Lietuvos „Caritas“ socialinės akcijos „Mama – TU ne viena“ TV3 tiesioginėje transliacijoje, kurioje Taja turėjo progos pasikalbėti su jai labai patinkančiu televizijos laidų vedėju Justinu Jankevičiumi.

„Mano dukra – mano gyvenimas...“, – taip apibūdina savo dabartį ir ateitį Tomas. Jis jau seniai neužduoda klausimo „Kodėl?“. Yra daug svarbesnių – kur ir kaip palengvinti Tajos gyvenimą? Kad ir labai nelengva kartais būtų, tėtis sako nuolankiai vykdysias jam skirtą misiją. O kai išskenti daugiau skausmo, tai ir meilė, ir pradžiuginančios smulkmenos tampa neišmatuojamai didelės.

Aldona KALINAUSKIENĖ
Nuotraukos iš šeimos albumo

„Suvalkietis“, 2015 06 06.



2013 metais vasarą Kaune, Girstučio baseine, vyko plaukimo varžybos, kuriose Taja iškovojo medalį... Tai progai prisiminti – nuotraukoje su tėčiu ir grupės „16 Hz“ muzikantais.